

ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНІКА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Останнім часом проблема професійної майстерності викладача вищого педагогічного навчального закладу дуже гостро постає перед сучасним українським суспільством. Професійна підготовка фахівців цієї галузі вимагає нових підходів та кардинальних змін, зокрема у напрямі розвитку складових педагогічної майстерності, що є виявом високого рівня професіоналізму викладача.

Педагогічна майстерність як наукова проблема постала ще у ХІХ ст. Дослідники педагогіки тлумачать її як найвищий рівень педагогічної діяльності, який виявляється в тому, що у відведений час педагог досягає оптимальних наслідків, «синтезу наукових знань, умінь і навичок методичного мистецтва і особистих якостей учителя», комплексу властивостей особистості педагога, що забезпечує високий рівень самоорганізації педагогічної діяльності.

Як зазначає А. Кузьмінський, місія викладача вищої школи полягає у формуванні фундаментальних основ зі свого фаху, у сприянні розвитку студентів, їх прагненню й здатності навчатися, оновлювати знання, у формуванні вимогливості до власної діяльності та її результатів. Академік І. Зязюн говорить, що «учитель (викладач) є і сценаристом, і режисером, і виконавцем». Він створює, проектує навчальний процес загалом, від початку до завершення взаємодії зі студентом у межах навчальної дисципліни, зокрема, проектує конкретні акти взаємодії – навчальні заняття [1].

Розглядаючи педагогічну техніку як складову професійної майстерності викладача музично-педагогічного факультету необхідно звернути увагу на дві важливі групи її складових. Перша група пов'язана з умінням викладача керувати своєю поведінкою: техніка володіння своїм організмом (мімікою, пантомімікою); керування емоціями, настроєм для зняття зайвого психічного напруження, збудження творчого самопочуття; опанування уміння соціальної перцепції (техніка керування увагою, увагою); техніка мовлення (керування диханням, дикцією, темпом мовлення).

Друга група пов'язана з умінням вплинути на особистість і колектив: техніка організації контакту, управління педагогічним спілкуванням, організація колективних творчих справ тощо. Складові першої і другої груп педагогічної техніки спрямовані або на організацію внутрішнього самопочуття викладача, або на уміння це почуття адекватно виявити зовні. Тому педагогічну техніку умовно поділяють на внутрішню і зовнішню відповідно до мети її використання.

Н. Ничкало пропонує визначати предмет професійної педагогіки таким чином: системи і процеси освіти, теоретичного, практичного і виробничого навчання, виховання і формування особистості; єдність і зв'язок між ними; їх

мета й особливості, зміст професійної освіти, що визначається соціальним замовленням та розкривається і змінюється відповідно до змін, пов'язаних з науково-технічним, інформаційно-технологічним розвитком; особливості оволодіння науково-технічними знаннями, професійними навичками, способами професійної діяльності, розвитком професійно важливих якостей особистості професіонала, його професійних компетенцій та компетентності [2, с. 28].

Педагогічна техніка як сукупність професійних умінь сприяє гармонійній єдності внутрішнього змісту діяльності викладача і зовнішнього його вираження.

Педагогічна техніка – це вміння використовувати власний психофізичний апарат як інструмент виховного впливу, це – володіння комплексом прийомів, який допомагає вчителеві глибше, яскравіше, талановитіше виявити себе і досягти успіхів у виховній роботі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручн./І.А. Зязюн. – К., Вища школа, 1997.

2. Ничкало Н.Г. Теоретичні засади становлення і розвитку субдисциплін у сучасній педагогіці / Естетичне виховання дітей та молоді: теорія, практика, перспективи розвитку: зб. наук. пр./ за ред. О.А. Дубасенюк, Н.Г. Сидорчук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 560 с.